

Directeur GKC licht Meerjarenafspraken toe

De groene ambitie

Nu LNV misschien ondergebracht wordt bij Economische Zaken, maakt het groen onderwijs een gebaar: groen onderwijs doet er toe en kan niet zonder de nauwe verwevenheid met de sector. De komende jaren gaan groene onderwijsinstellingen hier als één blok aan werken.

‘D

e kracht van groen onderwijs zit ‘m in de samenwerking binnen de

groene kolom, de doorlopende leerlijn, en in de samenwerking en verweving met de groene sector - het bedrijfsleven, onderzoekspartijen, maatschappelijke organisaties -, met de buitenwereld dus. Dat is de cultuur binnen het groen onderwijs. Dat zijn zaken waarvan we met z’n allen denken dat het goed is voor het onderwijs en de sector. Dat zijn ook kenmerken waar andere sectoren jaloers op zijn.” En die twee kenmerken, licht Gerlinde van Vilsteren, directeur van de Groene Kennis Coöperatie (GKC) toe, wil het groene onderwijs verder versterken. Door op 22 juni van dit jaar de Meerjarenafspraken 2011-2015 te ondertekenen, hebben alle groene onderwijsinstellingen verklaard dat ze de komende jaren daar extra op gaan inzetten. Met de afspraken maken ze duidelijk dat ze zich opnieuw committeren aan het groen onderwijs als geheel. En daarmee willen ze aan de buitenwereld en aan beleidsmakers laten zien dat groen onderwijs er toe doet en niet los gezien kan worden van de haar omringende wereld.

Kennis brengen en halen

Versterking van de kracht van het groene onderwijs. Mooie woorden, maar wat betekent dat nou in de praktijk? In de Meerjarenafspraken ligt voor de komende periode het accent op verbreding, professionalisering en verankering.

Verbreding gaat over de verbinding van groene kennis aan vraagstukken en partijen in de regio, maar ook over de verbinding met niet-groene kennis. Scholen ondernemen al allerlei activiteiten op deze terreinen, maar ze kunnen meer doen. Zo hebben ze afgesproken om een grotere rol te spelen als regionaal kenniscentrum. Bijvoorbeeld om regionale kennis en ontwikkeling te stimuleren. In een aantal regio’s heeft het onderwijs al schriftelijke afspraken staan met verschillende partijen, om gezamenlijk te werken aan ontwikkelingen rond thema’s als voeding of platte-

“Alle docenten zouden eens per jaar naar een dag van een GKC-programma moeten gaan”

TEKST

leonie barnier

FOTOGRAFIE

leonie barnier, vuurrood communicatie ontwerp en ptc-

<

In de smaaklessen stroomt Wageningse kennis via hbo, mbo en vmbo door naar burgers

landsontwikkeling. Van Vilsteren nodigt scholen uit om hier aan mee te doen: “Maar ze moeten dat alleen doen als ze denken dat ze daar beter van worden, bijvoorbeeld omdat daardoor aantrekkelijke leer- en stageplekken voor leerlingen en studenten ontstaan, of om kennis binnen te halen.”

Voorals aoc’s hebben als regionaal kenniscentrum ook een taak in het kader van een Leven Lang Leren, in de afstemming van vraag en aanbod van scholingsbehoefte binnen de regio. Het aoc is een faciliteit waar bedrijven en instellingen in de buurt gebruik van zouden kunnen maken voor hun scholings-

vragen. Een aoc heeft wellicht niet alle kennis in huis om aan alle scholingsvragen te voldoen, denkt Van Vilsteren. Dat geldt ook als een school de akkerbouwopleiding een nieuwe impuls wil geven omdat er niet voldoende gekwalificeerde akkerbouwers zijn. “Ze kunnen dan samenwerken met andere instellingen, maar ook kennis halen bij de programmateams van de GKC en de onderzoeksinstellingen.”

Maatschappelijke binding

“Wat we eigenlijk willen zeggen is dat scholen veel meer van de LNV-middelen gebruik kunnen maken om hun eigen plannen en ideeën te realiseren. En dan gaat het niet alleen om de financiën maar ook om inspiratie, kenniscirculatie, om de kwaliteit van het onderwijs te versterken.” Binnen de programmateams werken mensen met verschillende expertise en uit verschillende regio’s. Dat netwerk kunnen scholen benutten om verbindingen te leggen, om kennis binnen te halen en te ontwikkelen.

En er zijn financiële middelen om scholen te ondersteunen. Een van de afspraken is dat scholen hun onderwijs meer verbinden aan maatschappelijke vraagstukken, zoals duurzaamheid en gezonde voeding. De cultuur van het groene onderwijs kent een sterke externe oriëntatie, vindt Van Vilsteren, maar ze heeft het idee dat dit de laatste jaren minder is geworden.

AOC Terra: accent op regionale samenwerking

Wout van den Bor, lid van het college van bestuur: “Wij willen vooral inzetten op versterking van de regionale samenwerking. Er is een samenwerkingsverband tussen AOC Friesland, AOC de Groene Welle, AOC Oost en AOC Terra. We hebben een aantal kernpunten benoemd. Dat zijn: kleine opleidingen, kwaliteitsaudits, professionalisering en vergroting van de doorstroming van vmbo naar mbo en hbo. Op het gebied van professionalisering en scholing vergelijken we bijvoorbeeld elkaars HRM-beleid en het scholingsbeleid. Na de Leidenschapsacademie is AOC Terra nu bezig met het opzetten van een Docentenacademie. Daarbinnen passen bijvoorbeeld een mentoren- en een assessorentraining. Dit zijn onderwerpen waarin we heel goed samen kunnen werken binnen de vier noordelijke aoc’s.”

“Dat moet weer sterker worden. Een docent kan zich afvragen: hoe ga ik met duurzaamheid om? Hoe vertaal ik dat in mijn lesprogramma? Welke partijen kan ik daarbij betrekken?” Binnen KIGO-projecten kunnen scholen experimenteren, uitproberen hoe ze die maatschappelijke binding vorm moeten geven. “KIGO-geld is experimenteer- en innovatiegeld en de resultaten willen we uiteindelijk een effect laten hebben in het reguliere onderwijs.”

Doorlopende leerlijn

Professionalisering komt ook tot stand door versterking van de samenwerking in de onderwijskolom. Van Vilsteren: “Kenniscirculatie

en -uitwisseling heeft als doel dat kennis die op universitair of hbo-niveau ontwikkeld wordt een toepassing vindt en uiteindelijk bij de burgers terecht komt. Daarvoor is samenwerking binnen de beroepskolom belangrijk.” Van Vilsteren noemt als voorbeeld de Smaaklessen. Ontwikkelingen en innovaties op het gebied van voeding die op universitair niveau bereikt worden, kunnen op hbo-niveau vertaald worden in leermiddelen. Vervolgens kunnen mbo-studenten een plan bedenken en organiseren waardoor vmbo-leerlingen naar basisscholen kunnen om smaaklessen te geven. Elke student of leerling heeft in dit hele proces zijn eigen rol, wordt

Een leven lang leren gaat door tot bedrijfsopleidingen in de bedrijven

eigenaar van de bijbehorende kennis en ontwikkelt daarnaast een aantal competenties.

Op vrijwillige basis

Scholen hebben met de ondertekening van de Meerjarenafpraak hun ambities uitgesproken. De ambitie van de GKC is om de scholen daarbij te ondersteunen. Ze wil de expertise en de blik naar buiten van de programma's verder versterken. “Het hao heeft een belangrijke voortrekkersrol bij de programma's. Zij zijn regionaal verdeeld en hebben de capaciteit, de middelen en het organisatieniveau om de kar te trekken. Bovendien zijn ze gewend om in projecten te werken. We zouden graag zien dat (Groene Plus)lectoren gaan samenwerken met de programma's. In sommige gevallen zijn zij al de trekkers en dat werkt voor alle partijen goed.”

Maar de programma's moeten ook meer bekendheid krijgen. “We willen dat docenten de programma's kennen en dat ze minstens één keer per jaar naar een dag van een programma gaan. Daar kunnen ze uitwisselen, inspiratie en kennis opdoen en collega's vinden om mee samen te werken. Een paar maanden geleden was er een themadag van het programma Voeding & Gezondheid. Alle scholen waren daar vertegenwoordigd. Dat is wat we willen. Het is wel op vrijwillige basis en de programmateams worden dus uitgedaagd om een vollopende interessant programma te bieden zodat docenten willen komen.”

> Op www.groenonderwijs.nl meer informatie over de meerjarenafpraak, het GKC programma regionale transitie en Smaaklessen.

Helicon Opleidingen: accent op verbreding en op Leven Lang Leren

Frans Hoeks, voorzitter van het cvb: “Verbreding willen wij bijvoorbeeld aanbrengen in het vmbo. We willen daar veel meer op het grensvlak van grijs en groen opereren. In de onderbouw werken we minder met vakken en meer met leergebieden, zoals dier, zorg en gezondheid of leisure, recreatie en sport. Maar dat vraagt ook om verbreding van de examenprogramma's en wel zodanig dat we openingen houden richting zowel het groen mbo alsook richting de roc's. Daar zoeken we landelijke samenwerking in.”

“Voorts zijn wij erg gericht op een Leven Lang Leren. Zo hebben wij projecten waarin we kinderen in de buitenschoolse opvang al ervaringen laten opdoen met de groene wereld. En dat gaat door in bedrijven en maatschappelijke organisaties. Op jaarbasis leiden we inmiddels zo'n drieduizend deelnemers binnen bedrijfsopleidingen op.”